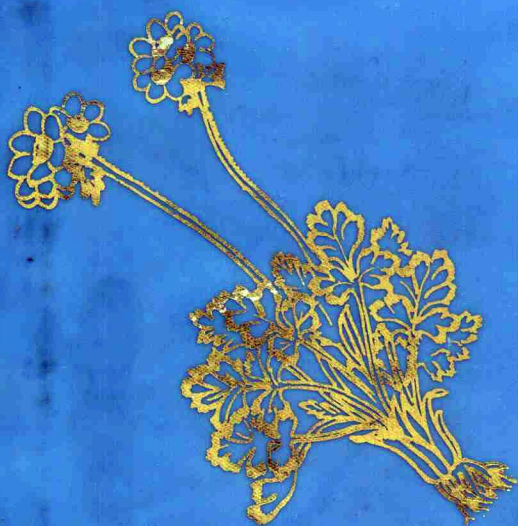

མཛོད་པར་མཛོད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
གསལ་བའི་མཛོད་

012 肩

བདོ་དབྱས་མཐོ་མཐོ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་བའི་མེ་མོང་

青藏高原药物图鉴

མཚོ་མཐོ་མཐོ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་བའི་མེ་མོང་

ཞིང་ཚན་ཁག་གིས་བསྒྲིགས་

དེབ་གཉིས་པ

མཚོ་མཐོ་མཐོ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་བའི་མེ་མོང་

1980 ལོ་ལྟར་མེ་མོང་

མདོ་དབུས་མཚོ་གླང་ལྷན་ཁྲིམ་གསལ་བའི་མེ་མོང་

མཚོ་ལྷན་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་དངོས་བརྟག་དཔྱད་ཁང་གིས་

ཙོ་མཁྱིག་བྱས་པ་

མཚོ་ལྷན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུང་ཁང་གིས་བསྐྱར་ནས་བསྟན་པ་

མཚོ་ལྷན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་གིས་བཀྲམ་

མཚོ་ལྷན་མི་རིགས་པར་ཁང་གིས་དབར་

དེབ་རེར་སྒྲུབ་ 1. 64

青藏高原药物图鉴

第二册

(藏文版)

青海省生物研究所编

史学礼 李成文翻译

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街76号)

责任编辑 敖尔甲

青海省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

开本: 787×1092毫米1/32 印张: 18.75 插页: 4

1980年8月第一版 1980年8月第一次印刷

印数: 1—3,600

统一书号: M14181·9 定价 1.64元

དཀར་ཆག

ཀ་མུར་ཉེས་ལོ (毛翠雀花、宽距毛翠雀)	(1)
ཀ་རྩ་ཀ་རི (粉枝莓、秀丽莓)	(6)
ཀེ་ཚེ (垂果蒜芥、印度蔊菜)	(12)
ཀོན་པ་གཤམ་སྒྲིས (滇西风毛菊、拉萨风毛菊)	(18)
གྱི་ཚེ་ནག་པོ (六叶龙胆)	(24)
མུ་བདུད་རྩི་རྩེ་དམན་པ (川藏沙参)	(27)
བཟ་ཤིས་དགུ་ཅེག (宝盖草)	(30)
བྱང་ཤོག་པ (裹盔马先蒿)	(33)
ཕྱི་བ (沙生槐)	(36)
ལྷག་པ་ཤིང (丽江山荆子)	(39)
ལུ་མང (蒲公英)	(42)
ལྷག་ཁྱོག (独行菜)	(45)
གང་ག་རྩུང (乌奴龙胆)	(48)
གོ་སྟོང (黄蒿)	(51)
ག་མ (多刺锦鸡儿)	(54)
གོ་ཤང་ཅེ (大花列当)	(57)

ཐུང་མུང་ཀ་ར་པོ་ (四川马先蒿)	(60)
ཐུང་ཤོ་ (褐毛橐吾、箭叶橐吾)	(63)
ཐུ་རུས་ (迭裂黄堇)	(69)
ཐུ་སྒོས་ (草木樨、红紫桂竹香)	(72)
ཐུ་ཕུག་ (山柏、方枝柏)	(78)
ཐུ་ཤོ་ (皱叶酸模)	(82)
ཐ་ཉིག་ཐུག་པོ་ (糙伏毛点地梅、匍茎点地梅)	(85)
ཐོག་པ་རུག་པ་ (野蒜)	(89)
ཐོན་མེ་ཤིང་ (乔松、大果云杉、红杉)	(94)
ཐོ་སྒྲ་ (车前状垂头菊、尼泊尔垂头菊)	(103)
ཐོ་སྒྲ་ཤ་ (小叶棘豆)	(109)
ཐོ་རུག་མོ་ལྷུང་ (群虎草、沼生柳叶菜)	(112)
ཐོ་ལྷ་མོ་ (匙叶龙胆)	(118)
ཐུ་བ་ (西藏棱子芹)	(121)
ཐུག་པ་ཉིག་ར་མགོ་མ་ (椭圆花锚)	(124)
ཐུ་མ་ཙ་ (掌叶大黄)	(127)
ཐུ་ཚ་ (高原毛茛)	(130)
ཐུ་ལྷུང་ (长毛风毛菊)	(133)
ཐུ་ཅིང་ཀ་ར་པོ་ (水苦葵)	(136)
ཐུ་རུག་པ་ (紫花碎米芥)	(139)

ར་གིང་དབང་ཕྱག (金丝海棠)	(142)
འཛིབ་ཚི་དཀར་པོ (黄花鼠尾草)	(145)
འཛིབ་ཚི་ཕྱོན་པོ (高原丹参)	(148)
འཛིབ་ཚི་སྐྱག་པོ (粘毛鼠尾草)	(151)
ཉ་རྟག་པ (山野豌豆)	(154)
ཉ་རི་རྩོ་བའི་ཐུ (戴菜)	(157)
སྒྲ་པོ (叉分蓼)	(160)
སྒྲི་བ་འོ་ཅན (鸡蛋参)	(163)
རྩ་སྐྱག་གཡུང་ལུམ (双花堇菜)	(166)
རྩག་ཚེར (猪毛菜)	(169)
རྩག་གཟིག་མེ་ཉྱག (卓巴百合)	(172)
རྩར་ཁ (胡桃)	(175)
ཐང་ཕྱོམ་ནག་པོ (东莨菪)	(178)
རྩ་གློང (长尾天南星)	(181)
དར་གིང (西藏桑)	(184)
རྩག་གཟེར (硕花马先蒿)	(187)
རྩང་སྤྱང་མེ་ཉྱག (棉毛紫菀)	(190)
འདམ་བྱུ་ཀར (杉叶藻、沿沟草)	(193)
འབྲེ་ཚེར་མ (枸杞)	(198)
ལུམ་ནག་དོམ་མཁྱིམ (光果婆婆纳)	(201)

ལྷ་མ་བུ་ཁྲག་གཙོད་ (龙芽草)	(204)
མེད་ཆུན་ཁྲ་པོ་ (无茎龙胆、华丽龙胆)	(207)
མེད་ཆུན་མེན་པོ་ (蓝玉簪龙胆、大花龙胆)	(213)
མེད་ཆུན་ནག་པོ་ (青藏龙胆)	(219)
མེད་ཅི་དོ་པོ་ (匙叶翼首花)	(222)
མེད་ཚན་མུ་རུ་ (棉参、西藏扭连钱、小芽虎耳草)	(225)
མོ་ར་ཆེན་ (茶叶银莲花)	(234)
མུང་རུག་པ་ (公英叶风毛菊)	(237)
མུང་ཚར་དྭགས་པོ་ (刺参)	(240)
མུན་གཟིགས་ཉག་རུ་ (黑蕊虎耳草)	(243)
མུ་དྭགས་ (白亮独活)	(247)
མུ་ནག་ (羌活、宽叶羌活)	(250)
མེལ་མུག་ (防己叶菝葜)	(256)
མང་མ་ནག་པོ་ (越桔叶忍冬)	(259)
མུར་ཁྲ་ (毛茛)	(262)
མུར་མོང་མུ་ཀླང་ (鸡骨柴)	(265)
བ་མུ་ (喜马拉雅紫茉莉)	(268)
བ་ག་ཀ་ (长角婆婆纳)	(271)
བེ་འབྲས་ (高山栎、灰背栎)	(274)
བོང་དྭགས་ (船盔乌头、唐古特乌头)	(280)

ཐོང་དམར (褐紫乌头)	(286)
ཐུཀ་བ (蓝翠雀花、川甘翠雀花)	(289)
ཐུཀྟ་ཐུག་པ (水母雪莲花)	(295)
ཐུཔན་མུ་ཅི (光华柳叶菜)	(298)
ཐུཔ་ཅི་ཅི་མཚལ (弯花紫堇)	(302)
ཐུཔ་ཅི་ཅི་དམན་པ (豌豆)	(305)
ཐུང་མུང་ཤིང (黄花木)	(308)
ཐུ་བཟུང (牛蒡)	(311)
ཐུ་རུག་མེར་པོ (黄花香薷)	(314)
ཐུ་ལ་ཐུག (蜚果芥、宽叶葶苈、腺毛念珠芥)	(317)
ཐུའྲི་ཐུན་མ (远志)	(326)
ཐུ་ཚར (苍耳)	(329)
ཐུ་ཚར་དམན་པ (狼把草)	(332)
ཐུག་ཐྱོས (扭瓦韦)	(335)
འབྲུ་ཐུ་ཏང (天蓝苜蓿)	(338)
འབྲི་ཏ་ས་འཛིན (柔软草莓)	(341)
འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་དམན་པ (喜马拉雅虎耳草、朗县虎耳 草)	(344)
མེ་ཏྟག་གངས་མུ (棉毛雪莲)	(350)
མེ་ཏྟག་ཐུང་མུ (全叶马先蒿)	(353)

མཐོང་ཆེན་ (铁棒槌、伏毛铁棒槌)	(356)
ཅ་མ་ཁྲིས་བ་མོ་ཁ་ (矮丛风毛菊)	(362)
ཅ་འབྲུ་ (沿阶草)	(365)
ཅུ་མ་མ་དམན་པ་ (迟熟萝蒂)	(368)
ཆན་དཀར་ (全瓣红景天)	(371)
ཆར་པ་ཤིང་ (耐寒栒子)	(374)
ཆར་ཤོང་ (灰蒿、猪毛蒿、劲直蒿)	(377)
ཆར་ལེབ་ (小叶栒子)	(386)
མཆོ་ལུ་མ་ (草麻黄)	(389)
མཚོ་མོ་ཤིང་ (川青锦鸡儿)	(392)
ཁྲིམ་ཐིག་དཀར་པོ་ (轮叶铃子香)	(395)
ཁྲིམ་ཐིག་ནག་པོ་ (丽江香茶菜)	(398)
ཟངས་ཕྱི་དཀར་པོ་ (猪殃殃)	(401)
ཟངས་ཕྱི་ནག་པོ་ (臭蒿)	(404)
ཟར་མ་ (亚麻)	(407)
ཟི་ར་དཀར་པོ་ (茴香)	(410)
ཟི་ར་ནག་པོ་དམན་པ་ (露蕊乌头)	(413)
ཐུར་ལུགས་སྒྲིབ་ (大花金钱豹)	(416)
གཟའ་བདུད་དཀར་པོ་ (紫色黄花)	(419)
གཟེ་མ་རུ་མགོ་ (蒺藜)	(422)

གཟེར་འཛམས་ (川西小黄菊)	(425)
གཟེར་འཛམས་མེར་པོ་ (鸦跖花、山地虎耳草)	(428)
འུ་ལུ་ (茺菱)	(435)
འོ་ལ་མོ་མེ་ (西藏鬼臼、鬼臼)	(438)
ཕུ་གུ་ཤིང་ནག་པོ་ (贴生接骨木)	(443)
གཡེར་མ་ (竹叶椒)	(446)
ཅི་ཤོ་ (黄帚橐吾、线叶垂头菊)	(449)
རི་ལྷག་པ་ (狼毒)	(455)
རི་རལ་ (髯毛鳞毛蕨)	(458)
ལུག་མཉེ་ (禾叶黄精)	(461)
ལུག་མིག་ (缘毛紫菀、重冠紫菀、短葶飞蓬)	(464)
ལུག་ཐུར་ (螃蟹甲)	(473)
ལུག་རུ་ལྷག་པོ་ (茸背马先蒿)	(476)
ལུག་ཤོ་ (肾叶山蓼、喜马拉雅垂头菊)	(479)
ཤང་རྩལ་ཐུན་པོ་ (黑齿报春)	(485)
ཤང་རྩལ་མེར་པོ་ (锡金报春)	(488)
ཤང་མཆོན་པོ་ (播娘蒿)	(491)
ཤིང་རྒྱུར་རུ་མ་ (荆豆角柱花)	(494)
ཤུག་འབྲུ་ (滇藏方柏枝)	(497)
ཤོ་མང་ (泥泊尔酸模)	(499)

ཐུམ་ཉིག (小伞虎耳草、红虎耳草)	(502)
སེ་བ (绢毛蔷薇)	(507)
སེར་པོའི་རྩ་རྩུས (黄花獐牙菜)	(510)
སོ་མ་ར་ཇ (大麻)	(512)
སྤ་དཀར (黄花棘豆、甘肃棘豆)	(514)
སྤ་མ་ཐུག་པོ (云南棘豆)	(520)
སྤ་དམར (岩黄芪)	(523)
སྤ་ཐུག (多枝黄芪)	(526)
སྤུ་ཀ (展毛银莲花、迭裂银莲花)	(529)
སྤོ་ལོ་དམར་པོ (宽瓣红景天)	(535)
སྤོ་ལོ་ཐུག་འབྲ (宽果丛菴、拉萨桂竹香)	(538)
གསེར་སྤྱད (松萝)	(543)
གསེར་ཉིག (爪虎耳草)	(545)
གསེར་བྱེ་དམན་པ (毛蕊草)	(548)
གསོམ་གྱིང (喜马拉雅冷杉)	(551)
གསོར་ཐེམ (浮叶眼子菜)	(554)
བསེ་ཡབ (毛叶木瓜)	(557)
ཨ་གྲོང་དཀར་པོ (叉枝虎耳草)	(560)
ཨ་བི་ཁ་དམན་པ (川贝母)	(563)
ཐུད་པལ་དམར་པོ (红花绿绒蒿)	(566)
ཐུད་པལ་སེར་པོ (全缘绿绒蒿、圆锥绒蒿)	(569)
བྱར་བཀོད	(575)

ཀ་ཕུར་ཉེས་ལོ ལྷན་བཀོལ་བར་འབྲིང

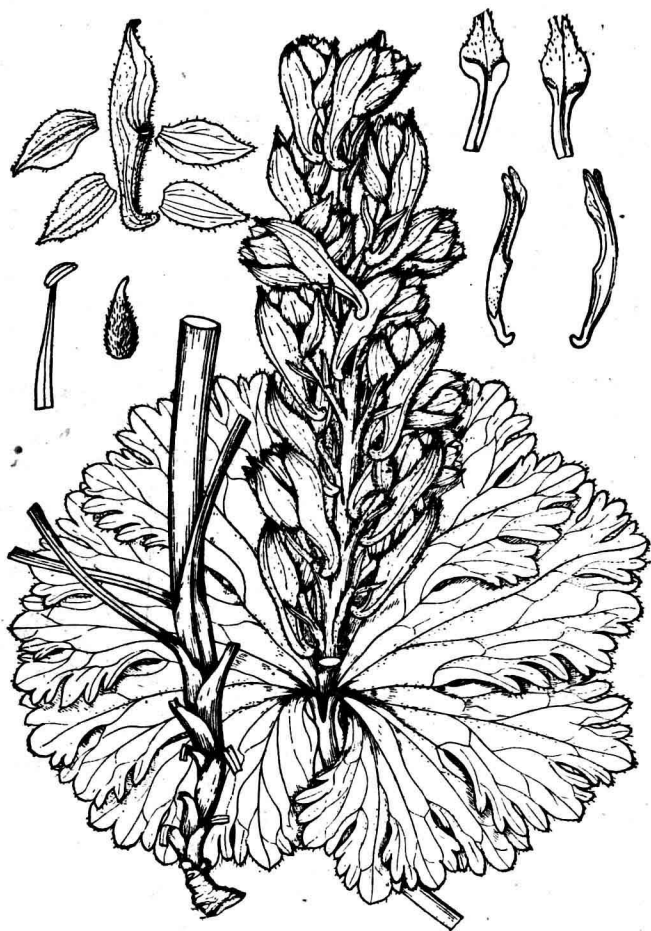
【ཕི་ཤིང་འབྲུངས་དཔེ】 ཀ་ཕུར་ཉེས་ལོ(རིགས་དང་པོ)

毛翠雀花 (རིམ་ 1)

འདི་ནི་ལོ་མང་སྐྱེས་པའི་རྩ་ལྷན་ཞིག་ཡིན། བཅོ་ཆད་ལ་ལེས་སྐྱེས་
25 ར་ས་ 65 བར་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ལ་ཉོ་སྐྱེས་ 3. 5 ར་ས་ 7 བར་
ཡོད་ཅིང་། ཡལ་ག་མེད་པའམ་གཅིག་ཅེས་ལས་མེད་། བ་སྐྱ་མཉེན་ལ་
དཀར་པོ་ཁྱུང་ཅེས་སྐྱེས་ཡོད་། ལོ་མའི་དར་བ་རིང་ཞིང་། ལོ་མ་བཞི་ལྷ་རེ་
དར་རྒྱུ་ནུས་དེའི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་འདུག། གཞུང་རྒྱུ་དེ་དཀྱིལ་ལ་ལོ་
འདབ་མཐའ་དཀྱིབས་ཅན་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ཆད་ལ་ལེས་སྐྱེས་ 2. 8 ར་ས་
10 བར་དང་། ཞིང་ལ་ལེས་སྐྱེས་ 4. 8 ར་ས་ 15 བར་ཡོད་། རོས་གཉིས་
ལ་བ་སྐྱ་མཉེན་ལ་དཀར་པོས་གཡོར་ཡོད་། ལོ་འདབ་ཆ་གསུམ་ལ་ཟབ་དུ་གས་
ཤིང་པན་ལྷན་འབྲེལ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ཁྱུང་ཟད་བཞུགས་ཡོད་། དཀྱིལ་གྱི་
ལོ་འདབ་སྐྱོང་གོ་སྐྱོག་དཀྱིབས་ཅན་གསོལ་ཕྱགས་ལྟར་ཉག་ཁྱུང་ཁ་དང་སྐག་
ལའི་ཁ་ཡོད་། མེ་རྒྱག་རྒྱག་དཀྱིབས་ལྷན་པོ་སྐྱེ་མོར་སྐྱེས་ཤིང་། རིང་ཆད་ལ་
ལེས་སྐྱེས་ 6 ར་ས་ 30 བར་ཡོད་། མེ་རྒྱག་སྐྱུངས་ནས་སྐྱེས་ཤིང་པལ་ཆེར་
དྲང་པོར་སྐྱེས་ཡོད་། འདབ་ཕུམ་ཁྱུང་དུ་ནི་མེ་རྒྱག་ཤིང་རབ་འི་རྩྭ་གྱི་མེ་
རྒྱག་གི་རྩར་སྐྱེས་འདུག། སྐྱོང་དཀྱིབས་ལོ་སྐྱོག་ཅན་ནས་རལ་གྱི་དཀྱིབས་

ལུ་མ་རྟོན་, མེ་རྟོག་གི་སྒྲིག་པ་ལྟར་ལྟོང་པ་དང་, མཛོག་མ་ཐིང་སྒྲིག་སྒྲིང་
 དབྱིབས་ཅན་, རིང་ཆད་ལ་ལིས་སྒྲིས་ 1.2 ནས་ 1.9 བར་ཡོད་, ཡ་
 མཚུངས་འདྲ་བ་མཛུགས་པ་ལྟར་མེད་ཅིང་སྒྲིང་ལྟར་ལྟོན་རིང་པོས་...
 གཡོགས་, རྟེན་མོ་ནི་འདྲ་བ་ལས་རིང་ཞིང་སྒྲིང་གཡི་དབྱིབས་འབྱེགས་སྒྲིམ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་, རིང་ཆད་ལ་ལིས་སྒྲིས་ 1.8 ནས་ 2.4 བར་ཡོད་, སྒྲིག་པ་
 ལྟར་ལོགས་མཛུགས་ཀྱི་ཅ་རིས་དུ་ལྟོས་མཛུགས་ཀྱི་ཉེ་སར་སྒྲིམ་པ་ལྟར་རིང་...
 པོས་གཡོགས་ཡོད་, མཐའ་ལ་སྒྲིང་བྱུང་བྱུང་ཡོད་; ཉམས་པའི་ཟེའ་བྱུ་ཕ་
 གཉིས་ཡོད་པ་སྒྲིག་ནས་ཡིན་ཞིང་, རིང་གཉིས་ལ་སྒྲིང་པ་ལྟར་རིང་པོས་ཐར་
 ཐོར་བྱུ་བྱུ་འདྲ་བ་; སྒྲིང་ལོ་སྒྲིག་ནས་གི་ལོག་རིང་ལ་སྒྲིང་པ་ལྟར་ཉུང་ཉུང་
 ཡོད་པ་ལས་, རྒྱུ་རིང་ལ་སྒྲིང་པ་, ལོག་ཉུ་མེ་མོ་བྱུང་བྱུང་གཅིག་
 ཡོད་; ཟེའ་བྱུ་ཕ་མང་ཅུ་ཡོད་; སྒྲིང་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པར་སྒྲིང་པ་ལྟར་
 མཐུག་པོར་སྒྲིས་འདྲ་བ་, རྒྱུ་བྱུ་ཕ་པ་བྱུང་པར་མེ་རྟོག་བཞུགས་

སྒྲིས་ས་ནི་མཚོ་རིང་ལས་སྒྲིས་ 2100 ནས་ 4600 མཐོ་བའི་རི་...
 རིས་ཡིན་, མཚོ་མུན་དང་པོ་དུ་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་ཤར་ཕྱོགས་, ཀན་སྒྲུ་ཡི་སྒྲིང་
 ཕྱོགས་, ཟེའོ་ལྟར་ལྟོས་ཕྱོགས་ན་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་

2. 毛翠雀花 (毛翠雀) (毛翠雀)

ཀ་ཕུར་ཉེས་མོ (རིགས་གཉིས་པ) 宽距毛翠雀花

(རིམ་ 2)

འདི་ནི་ཀ་ཕུར་ཉེས་མོ་དང་པོ་དང་ཉ་ཅད་འབྲུ་མོད་, འོན་ཀྱང་དེའི་
སྒོ་གས་ཕུན་གྱི་ར་བ་འཕེགས་སྒྲུལ་དབྱིབས་གྱི་གསོར་འཕེགས་ལྟ་བུའི་རིང་
ཚད་ལ་མེས་ཟླེས་ 1 ནས་ 1.2 བར་ཡོད་, རིང་བའི་རིང་ཚད་ལ་ཉོ་ཟླེས་
6 ནས་ 8 བར་ཡོད་པས་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱ་བ་。

ཟླེས་ས་ནི་མཚོ་ངོས་ལས་ཟླེས་ 4000 མཚོ་བའི་རྩ་རིའི་ཤིང་ཕུན་ ""
ནགས་གསེབ་ཡིན་, མཚོ་ཚོན་དང་བེ་ཁྲོན་གྱི་ཚོ་རྒྱུབ་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་གྱི་ཡོད་。

【བརྒྱས་ནས་ལས་ཕྱོན་བྱེད་རྒྱལ་】 ཟླ་བརྒྱན་པ་བརྒྱད་པར་ས་
ངོས་གྱི་ཁག་བརྒྱས་ནས་གཙང་མར་བཟུས་ཉེ་དུམ་བྱར་གརྒྱབས་རྩེས་བསེལ་
ཟླེས་ཉར་ཆགས་བྱ་。

【རོ་རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་】 རོ་ཁ་ཞིང་རྒྱས་པ་བསེལ་བ་ཡིན་,
བྱེད་ལས་ནི་ཆ་བ་འཛུལ་ཤིང་ཆམ་པ་གསོ་བར་བྱེད་。

图2 གུ་ཕུར་རྟེན་མེ (རིགས་གཉིས་པ) 宽距毛翠雀